

Afzender: 214 leden van Provinciale Staten van 66 fracties van de provincies Noord-Holland, Noord-Brabant, Gelderland, Zeeland, Zuid-Holland, Overijssel, Flevoland, Utrecht, Groningen, Drenthe, Friesland en Limburg

Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal en de leden van de commissie LNV en EZK
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

Haarlem, 4 december 2021

Betreft: Invulling van het Nationaal Strategisch Plan

Geachte leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

Op 8 december staat de invulling van de Europese gelden voor de Nederlandse landbouw op de agenda van uw Kamer. Een belangrijk moment. Het Rijk, de provincies en waterschappen kunnen samen besluiten miljoenen vrij te spelen voor het klimaat, de natuur, onze gezondheid en de boeren van de toekomst. Helaas dreigt het Interprovinciaal Overleg (IPO) hier een rem op te zetten, zonder directe afstemming met de Provinciale Staten. Wij als provinciale volksvertegenwoordigers willen daar met deze brief een gezonder geluid tegenover zetten. Wij vragen u deze brief mee te nemen in het debat op 8 december.

Wat is het probleem?

Het verlies aan biodiversiteit en ineenstorten van ecosystemen zijn de twee grootste bedreigingen voor de mensheid in het volgende decennium, zo constateerde de Europese Unie. Er is lang onderhandeld in Brussel over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), dat een belangrijke bijdrage kan leveren aan de oplossing voor deze problemen. De uitkomst is teleurstellend. Het 'nieuwe' landbouwbeleid strookt niet met de Europese Green Deal en de Boer-tot-Bord-strategie, beide bedoeld om landbouw, klimaat en natuur weer gezond te maken. Ook honderdduizenden burgers, natuur- en milieuorganisaties en groene boeren uit heel Europa hebben gepleit voor een groen GLB.

Gelukkig hebben we in Nederland een geweldige kans: we kunnen met het Nationaal Strategisch Plan (NSP) een eigen invulling geven aan het GLB en hieraan toch nog iets verbeteren. In haar brief aan de Tweede Kamer van 24 september erkent minister Schouten dat de ambities in Nederland hoger zijn.

Een slecht compromis

Provinciale bestuurders met het dossier landbouw zijn de afgelopen tijd bij elkaar gekomen in het Interprovinciaal Overleg (IPO). Dat heeft geleid tot een droef stemmend compromis dat zelfs de bescheiden ambities van het Rijk verder afzwakt. Het IPO-compromis is niet door volksvertegenwoordigers in de provincies goedgekeurd, maar zal medebepalend zijn voor de invulling van het belangrijke NSP.

Het overgrote deel van de Europese gelden gaat als vanouds naar inkomenssteun voor boeren. Een kleiner deel gaat naar groener plattelandsbeleid, verduurzaming en agrarisch natuurbeheer. Wageningen University & Research (WUR) rekende een aantal scenario's door op de effecten voor klimaat en biodiversiteit. Daaruit blijkt dat het gunstigste scenario voor natuur en klimaat is om ten minste 30% uit de pot voor inkomenssteun over te hevelen naar het groenere plattelandsbeleid. Zo komen miljoenen extra beschikbaar voor boeren die stappen willen zetten naar een gezonde en diervriendelijke landbouw.

De IPO-bestuurders willen niet direct minstens 30%, maar slechts 15% van het landbouwbudget overhevelen voor de transitie naar een gezonde landbouw. Dat is volgens WUR onvoldoende voor natuur en klimaat. Daarom hebben onlangs ook [verschillende natuur- en milieuorganisaties](#) en groene boeren zoals [Caring Farmers](#) opgeroepen om het NSP zo groen mogelijk in te vullen.

Het IPO-compromis zat sommige provincies ook niet lekker. In Noord-Holland schreef het dagelijks bestuur aan Provinciale Staten bijvoorbeeld dat het IPO-compromis niet hun wens was: "Wij hebben ingezet op een lagere basispremie; 30% overheveling ten behoeve van het plattelandsbeleid en een regionale vergoeding voor peilverhoging in de veenweiden."

Als volksvertegenwoordigers uit verschillende provincies zijn wij teleurgesteld over het compromis van het IPO en veel spelers in de provincies met ons. Verandering in de landbouw is hard nodig en boeren moeten worden geholpen. De inzet van het IPO blokkeert deze veranderingen.

Wat vragen wij u?

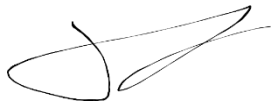
Pak nu maximaal de kansen voor een gezonde toekomst. Dit is geen moment voor verdere compromissen. Nu grote stappen zetten is van levensbelang. Het klimaat- en biodiversiteitsbeleid én een groene, eerlijke transitie voor de boeren staan of vallen met de nationale invulling van de Europese gelden voor de landbouw via het GLB. Het is bepalend voor de toekomst van ons allemaal.

Wij roepen de Kamer en de minister van LNV op te kiezen voor een NSP dat de transitie van de landbouw ondersteunt. Ten minste 30% directe overheveling naar het groenere plattelandsbeleid en regionale vergoedingen. Daarmee helpen wij natuur, milieu en gezondheid. We helpen boeren die vastlopen in de *ratrace* naar intensivering en schaalvergroting om stappen te zetten naar een gezonde toekomst voor hun bedrijf met waardering vanuit de samenleving.

Met vriendelijke groet,

De Statenleden:

Rien Cardol

Ines Kostić

Namens de Statenleden en hun fracties:

Anna de Groot (namens SP Noord-Holland)
Süleyman Koyuncu (namens DENK Noord-Holland)
Jesse Luijendijk (namens Partij voor de Dieren Flevoland)
Trees Janssens (namens Partij voor de Dieren Zeeland)
Menno Brouwer (namens Partij voor de Dieren Fryslân)
Jade van der Linden (namens GroenLinks Noord-Brabant)
Nadja Siersema (namens GroenLinks Groningen)
Jochem Knol (namens GroenLinks Fryslân)
Elke Slagt-Tichelman (namens GroenLinks Drenthe)
Douwe Bouma (namens GroenLinks Overijssel)
Corina Straatsma (namens GroenLinks Flevoland)
Kathleen Mertens (namens GroenLinks Limburg)
Marjolein van Elteren (namens GroenLinks Utrecht)
Janet Duursma (namens GroenLinks Gelderland)

Karin Jeurink (namens PvdA Gelderland)
Ankie Voerman (namens Partij voor de Dieren Groningen)
Jurgen Elshof (namens D66 Groningen)
Dries Zwart (namens Partij voor het Noorden Groningen)
Luuk Folkerts (namens Partij voor de Dieren Overijssel)
Pascale Plusquin en Peter Loomans (namens Partij voor de Dieren Limburg)
Richart Joling (namens PvdA Groningen)
Aukelien Jellema (namens PvdA Noord-Holland)
Peter Hermans (namens PvdA Overijssel)
Abassin Nessar (namens PvdA Flevoland)
Annet Krijgsman (namens PvdA Utrecht)
Hetty Janssen (namens PvdA Fryslân)
Greetje Dijkers (namens SP Drenthe)
Johan ten Hoove (namens 50PLUS Groningen)
Wil van Soest (namens 50PLUS/PVDO Noord-Holland)
Anry Kleine Deters (namens D66 Drenthe)
Rudolf Bosch (namens PvdA Drenthe)
Hiltje Keller (namens Partij voor de Dieren Utrecht)
Gerwi Temmink (namens GroenLinks Zeeland)
Danny van der Weijde - Hoogstad (namens D66 Fryslân)
Wybren Bakker (namens D66 Overijssel)
Antoon Kanis (namens D66 Gelderland)
Janneke van Kessel (namens D66 Noord-Brabant)
Hans van Wageningen (namens D66 Limburg)
Yvonne den Boer-Schwagermann (D66 Flevoland)
Marianne de Widt (namens D66 Utrecht)
Arja Kapitein (namens D66 Noord-Holland)
Kirsten Wilkeshuis (namens D66 Zuid-Holland)
Ton Veraart (namens D66 Zeeland)
Henk Hensen (namens SP Groningen)
Simon Zandvliet (namens SP Overijssel)
Carla van Viegen en Hanke Hoogerwerf (namens Partij voor de Dieren Zuid-Holland)
Hanneke Goede (namens SP Fryslân)
Peter van Noort (namens SP Fryslân)
Carla Claassen (namens SP Gelderland)
Andrea Poppe (namens SP Utrecht)
Erik de Groot namens (PvdA Fryslân)
Luuk van der Veer (namens Partij voor de Dieren Gelderland)
Edith van Dijk (namens PvdA Noord-Brabant)
Martijn de Kort (namens PvdA Noord-Brabant)
Anne-Miep Vlasveld (namens Partij voor de Dieren Noord-Brabant)
Renate Zuiker (namens Partij voor de Dieren Drenthe)
Renate van der Velde (namens ChristenUnie Overijssel)
Michel Klein (namens ChristenUnie Noord-Holland)
Maarten Everling en Nico Heijmans (namens SP Noord-Brabant)
Evelyn Hijink (namens PvdA Zuid-Holland)
Alex de Burger en Ger van Unen (namens SP Zeeland)
Arief Khedoe (namens DENK Flevoland)
Sinan Özkaya (namens GroenLinks Zuid-Holland)
Marcel Bruins (namens 50PLUS Gelderland)
Harold van den Broek (namens Lokaal Brabant)
Metin Çelik (namens DENK Zuid-Holland)
Yolanda Claessens (namens SP Limburg)

Een kopie van deze brief is verzonden naar verschillende waterschappen